

Het vak 'Kennis van land en volk - Vlaanderen' aan de universiteit van Wrocław

B. Rajman

Het programma neerlandistiek aan de universiteit van Wrocław (Polen) omvat niet alleen de praktische taalbeheersing maar ook andere vakken die nodig geacht worden om de opleiding tot neerlandicus te voltooien. Aan de geschiedenis van de Nederlandse en Vlaamse letterkunde wordt de meeste tijd besteed: telkens twee uur per week in het tweede, het derde en het vierde studiejaar. Beschrijven grammatica van het Nederlands wordt in twee cursussen behandeld. In het tweede studiejaar wordt de Poolstalige *Nederlandse spraakkunst* van N. Morciniec gebruikt - twee uur college in de week. In het derde studiejaar wordt er, weer twee uur per week, vooral, maar niet uitsluitend, aan de hand van de *Algemene Nederlandse Spraakkunst* gewerkt; de studenten beschikken ook over de in Wrocław uitgegeven *Oefeningen in de Nederlandse grammatica*. Tot het taalkunde-pakket van de neerlandistiek in Wrocław behoort ook de cursus Nederlandse taalgeschiedenis - twee uur per week, één semester lang.

De aanleiding voor veel van onze studenten om Nederlands te studeren, is hun belangstelling voor de beschaving of de cultuur van de Lage Landen. Het woord cultuur wordt hier in zijn breedste betekenis opgevat. Niet alleen de schilderkunst, de literatuur, de architectuur of bij voorbeeld de zilversmeedkunst wordt eronder verstaan, maar ook alles wat het dagelijks leven van een land en een volk bepaalt: huidige politieke, administratieve en sociaal-economische structuren en hun geschiedenis, aspecten van aardrijkskunde, eet- en woongewoontes, volkscultuur. Om aan de belangstelling van de studenten tegemoet te komen voorziet het studieprogramma van de neerlandistiek in Wrocław in het vak 'Kennis van Land en Volk' dat in het derde studiejaar gegeven wordt (twee uur college per week). In het wintersemester wordt Nederland en zijn cultuur behandeld, in het zomersemester staat Vlaanderen centraal.

Om onze studenten de kennis van het Vlaamse land en volk bij te brengen wordt er een beroep gedaan op verschillende leermiddelen. Op het ogenblik beschikken wij over dia's van enkele Vlaamse

steden en een aantal dia's van de Vlaamse schilderkunst. Studenten kunnen gebruik maken van een twintigtal rijk geïllustreerde boeken over Vlaanderen en over de Vlaamse kunst. Sinds kort beschikken we ook over een video (een geschenk van de Orde van den Prince). Onze videotheek is voorlopig heel beperkt - wij beschikken over zes cassettes met Vlaamse films en opnamen van de BRT-nieuwsuitzendingen, Vlaamse reclamespots en het vrijdagweeerpraatje van de weerman Armand Pien. We hopen in de toekomst over meer videomateriaal voor het vak Kennis van Land en Volk te beschikken zoals de uiterst interessante documentaires over de Tweede Wereldoorlog en over Belgisch Kongo. Het aanbod van de Taalunie is, wat de 'Landeskunde' betreft, voorlopig heel beperkt.

De studenten in Wrocław kunnen natuurlijk ook kennis maken met de Vlaamse muziek - populaire liedjes komen veel aan bod maar ook met de Vlaamse polyfonie wordt kennis gemaakt.

Af en toe draagt de Poolse televisie bij tot de uitbreiding van kennis van de Lage Landen door vertoning van films (zoals bij voorbeeld de Nederlandse serie over Willem de Zwijger) of reportages die in de les van commentaar voorzien kunnen worden.

De tentoonstellingen van Vlaamse of Belgische kunst die af en toe in Wrocław plaatsvinden, worden in groepsverband bezocht. De studenten wordt aangeraden om bij gelegenheid de rijke collectie van Vlaamse wandtapijten in de Wavelburcht in Krakau te bezoeken. Om het leven in Vlaanderen te leren kennen gebruiken wij de in België uitgegeven kranten en tijdschriften, stripverhalen zoals *Asterix en de Belgen*; de studenten tonen belangstelling voor typisch Vlaamse gerechten zoals mosselen of Gentse waterzooi, maar de meeste belangstelling gaat uit naar Belgisch bier. Consumptie: 125 liter per hoofd van de Belgische bevolking! Jammer genoeg beperkt onze bemoeienis met dit onderdeel van het Vlaamse bestaan zich tot het bekijken van een kookboek, een bierposter en een collectie bierviltjes.

Om een land en een volk te leren kennen volstaan de audiovisuele leermiddelen, die ons ter beschikking staan, niet. De nodige informatie daaromtrent moet uit geschreven bronnen geput worden. Daarvoor moet het leerboek *Vlaanderen: kennis van Land en Volk* dienen. Het boek (nog in voorbereiding) zal ongeveer 2090 bladzijden tellen. Het zal handelen over de geschiedenis van België in de ruimste zin, waaronder de geschiedenis van de Vlaamse Beweging. In een ander boek zal de politieke en administratieve structuur van België en Vlaanderen beknopt worden beschreven vanaf de staatshervorming sinds 1970 tot en met de verzuiling en ontzuiling van de Vlaamse maatschappij. Binnenkort al zullen de studenten voorts kunnen beschikken over een boek

over de taal en de taalpolitiek in Vlaanderen in een historisch perspectief, gebaseerd op een dissertatie uit 1986.

Het leerboek *Voor wie Nederland en Vlaanderen wil leren kennen* onder redactie van J. Wilmots en J. de Rooij is, hoewel bij ons nog steeds in gebruik, voor onze doeleinden minder geschikt. Het is wel geschikt voor taalcursussen Nederlands, maar niet voor de Nederlandse filologie in het algemeen. Het is enerzijds niet uitgebreid genoeg en anderzijds ten dele achterhaald.

In tegenstelling tot de Nederlandse voorlichtingspublicaties zoals de fraai geïllustreerde brochures *Nederland in kort bestek* of *Dutch Arts* (drie delen) die zowel door het beeldmateriaal als door de inhoud een heel nuttig hulpmiddel vormen, is de vergelijkbare voorlichtingspublicatie van de Vlaamse Gemeenschap vrijwel waardeloos voor onze doeleinden - de tekst is te weinig zakelijk en de illustraties illustreren niets.

Voor de echte kennis van Land en Volk zijn, mijns inziens, de persoonlijke contacten onontbeerlijk. Gelukkig komen er Vlaamse gasthoogleraren en andere Vlamingen bij ons op bezoek. Van het allergrootste belang is natuurlijk de zomercursus Nederlandse Taal en Cultuur in Diepenbeek, waar het Vlaamse land en het Vlaamse volk als levende realiteit aanwezig zijn.

Ten slotte wil ik vermelden dat de belangstelling voor het vak Kennis van Land en Volk ertoe leidt dat onze studenten in hun scripties ook voor 'landeskundige' onderwerpen kiezen, zoals het politieke partijstelsel in België, Poolse emigratie in België, Duitse 'Flamenpolitik', Brusselse taalproblematiek enzovoort.

Colloquium Neerlandicum 10 (1988)

Handelingen Tiende Colloquium Neerlandicum. Colloquium van docenten in de neerlandistiek aan buitenlandse universiteiten

bron

Colloquium Neerlandicum 10. Handelingen Tiende Colloquium Neerlandicum. Colloquium van docenten in de neerlandistiek aan buitenlandse universiteiten. Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, Woubrugge 1989

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_han001198801_01/colofon.htm

© 2007 dbnl

